

Nisan, 2011 Sayı: 15

I. Çin'de Gelişmeler

- o Ekonomi
- o Enflasyon ve Para Politikası
- o Yatırımlar

II. Çin Dış Ülkelerle İlişkileri

- o ABD ile ilişkiler
- o AB ile ilişkiler
- o Diğer Ülkelerle ilişkiler
- o Türkiye ile ilişkiler

MEMBER OF THE CONFEDERATION OF EUROPEAN BUSINESS (BUSINESSEUROPE)

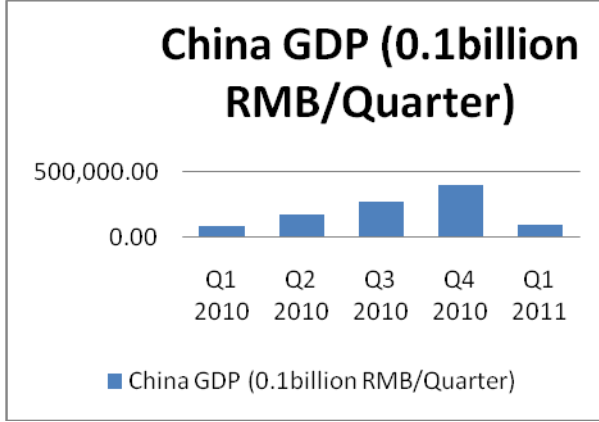
Headquarters: Meşrutiyet Cad. No: 46 Tepebaşı 34420 İstanbul – Turkey
Ankara: İran Cad. No: 39/4 Gaziosmanpaşa 06700 Ankara – Turkey
Brussels: 13, Avenue des Gaulois, 1040 Brussels – Belgium
Washington D.C. : 1250 24th Street, N.W., Suite Nr. 300, Washington D.C. 20037 - USA
Berlin: Märkisches Ufer, 28 Berlin 10179 Germany
Paris: 33, Rue de Galilée 75116 Paris – France
Beijing: Beijing Lufthansa Centre, Office C-319, Beijing 100025, P. R. China

Phone: +90 (212) 249 19 29 **Fax:** +90 (212) 249 13 50
Phone: +90 (312) 468 10 11 **Fax:** +90 (312) 428 86 76
Phone: +32 (2) 736 40 47 **Fax:** +32 (2) 736 3993
Phone: +1 (202) 776 77 70 **Fax:** +1 (202) 776 77 71
Phone: +49 (30) 288 786 300 **Fax:** +49(30) 288 786 399
Phone: +33 (1) 44 43 55 35 **Fax:** +33 (1) 44 43 55 46
Phone: +86 (10) 6462 2066 **Fax:** +86 (10) 6462 3206
www.tusiad.org

e-mail: tusiad@tusiad.org
e-mail: ankoffice@tusiad.org
e-mail: bxloffice@tusiad.org
e-mail: usoffice@tusiad.us
e-mail: berlinoffice@tusiad.org
e-mail: parisoffice@tusiad.org
e-mail: tusiad.china@euccc.com.cn

Çin'de Gelişmeler Ekonomi

2011 yılının ilk çeyreğinde Çin'de GDP bir öncekin yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 9.7 artış göstererek 9.631.1 milyar yuan olarak gerçekleşmiştir. (1)

Dünya Bankası: Çin ekonomisi 2011'de yüzde 9.3 büyüyecek

Dünya Bankası tarafından 28 Nisan'da yayınlanan "Çin Ekonomisi Çeyrek Yıl Raporu"nda Çin ekonomisinin bu yılki büyüme hızının yüzde 9.3 olacağı tahmininde bulunuldu.

Raporda, Çin ekonomisinin gelecekteki büyüme hızının genel olarak iyi olduğu ve özellikle makro ekonomi politikalarının normale döndürülmesinden sonra, ekonomide yine dikkat çekici bir canlanmanın görüldüğü kaydedildi. Raporda ayrıca, Çin ekonomisinin 2012 yılında yüzde 8.7 oranında büyüyeceği tahmini de yapıldı.

Dünya Bankası tarafından geçtiğimiz Kasım ayında yayınlanan "Çin

Ekonomisi Çeyrek Yıl Raporu"nda, Çin ekonomisinin 2011'de yüzde 8.7 oranında büyüyeceği öngörülmüştü. (2)

. Enflasyon ve Para Politikası

Çin'in döviz rezervleri 3 trilyon doları geçti

Çin'in elinde bulundurduğu döviz rezervlerinin bu yılın Mart ayına kadar, 3 trilyon 44 milyar 700 milyon dolara ulaştığı bildirildi. Geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 24.4 oranında artışa işaret eden bu tutarla, Çin'in döviz rezervleri ilk defa 3 trilyon doları geçti.

Çin Halk Bankası tarafından bugün (14 Nisan) açıklanan verilere göre, Çin'in altın rezervi de 33 milyon 890 bin ons'u buldu. (3)

Çin'de TÜFE yüzde 4.5 civarında olacak

Çinli ekonomist Chen Dongqi, bu yıl ülkedeki genel mal fiyatlarının kontrol altında tutulabileceğini söyledi.

Çin Devlet Kalkınma ve Reform Komisyonu'na bağlı Makroekonomik Araştırmalar Enstitüsü Başkan Yardımcısı Chen Dongqi, 25 Nisan yaptığı açıklamada, Tüketici Fiyatları Endeksi'nin (TÜFE) bu yıl yüzde 4.5 civarında seyredeceği tahmininde bulundu. Çin hükümetince belirlenen hedefin TÜFE'nin yüzde 4 altında

tutulması olduğunu hatırlatan Chen, bu yıl TÜFE'nin bu sınırı aşabileceğini belirtti. Chen bununla birlikte, Gayri Safi Yurtiçi Hasıla geçen yıla göre yüzde 9 oranında büyüdüğü takdirde TÜFE'nin yüzde 4.5 civarında olmasının normal sayılabileceğine işaret etti. Chen, yılın başında yapılan makro düzenlemelerin etkisiyle bu yılın ilk yarısında TÜFE'nin düşebileceğini kaydetti. (4)

Çin Tüketici Fiyatları Endeksi (TÜFE)

Çin İstatistik Büro'sunun açıkladığı verilere göre Çin tüketici fiyatları endeksi, Mart ayında 5.4 oranında artarak 32 ayın en yüksek seviyesine ulaştı.

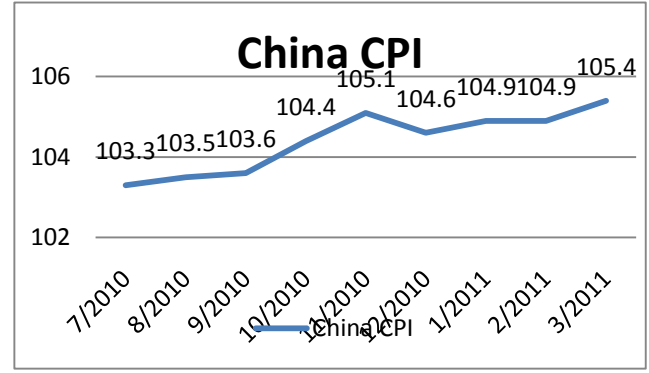
Artış en çok gıda fiyatlarında görüldü. Gıda fiyatlarındaki artış geçen yılın aynı dönemine kıyasla %11 artış gösterdi. Emlak fiyatları ise %6.5 oranında arttı. Ham petrol, demir cevheri ve hububat fiyatlarında bu yılın Mart ayında son iki yılın en hızlı artışı görüldü.

Çin Başbakanı Wen Jiaobao, yapmış olduğu açıklamada fiyat artışlarının kontrol altında tutulmaya çalışılmasının hükümetin en önemli ve en acil görevi olduğunu belirtti. (5)

Çin Üretici Fiyatları Endeksi (ÜFE)

Yılın ilk çeyreğinde sanayi ürünlerindeki alıcı fiyatları 10.2 oranında artış gösterdi. Mart ayında ise, geçen yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 10.5, bir

önceki aya kıyasla ise yüzde 1.0'lık bir artış kaydetti. (6)

Dış Ticaret

Yılın ilk çeyreğinde toplam dış ticaret hacmi bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 29.5 oranında artış göstermiş, 800.3 milyar USD olmuştur.

İhracat, yüzde 26.5 oranında artarak 399.6 milyar USD olarak kaydedilmiştir. İthalat ise, yüzde 32.6'lık artışla 400.7 milyar USD olarak gerçekleşmiştir. Ticaret açığı ise 1 milyar USD olmuştur.

(7)

Çin Dış Ticaret raporu (Bahar 2011) yayınlandı

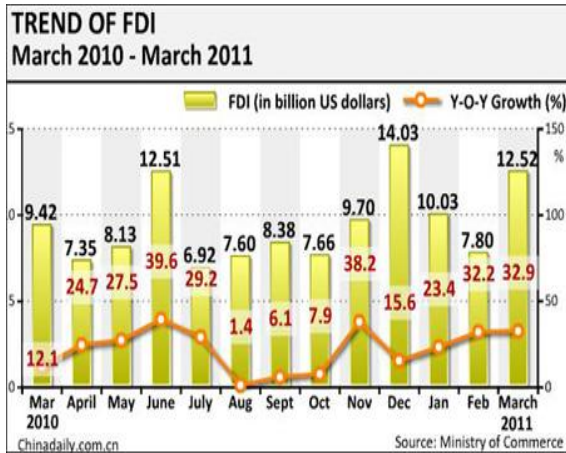
Çin Ticaret Bakanlığı Çin 2010 yılı ve 2011 ilk çeyreğindeki dış ticaret yapısını ve özelliklerini anlatan "Bahar-2011, Dış Ticaret raporunu 22 Nisan'da yayınladı. Rapora göre 2010 yılında Çin dış ticareti hızlı bir iyileşme ve gelişim gösterdi. İhracat ve ithalat hacmi kriz önceki seviyeyi aştı. 11. 5 yıllık Planındaki ticari hedefler başarıyla

uygulandı. 2011'in ilk çeyreğinde ithalat ve ihracat istikrarlı bir gelişim gösterdi.

Raporda ayrıca, Çin dış ticaret ortamının 2011'de gelişeceği ancak beraberinde bazı zorluklar ile yüzleşileceği de belirtiliyor. Ticaretin 2011 yılındaki istikrarlı gelişimine ticaret hacminde 2010 yılına kıyasla düşüş görülebileceği, ithalattaki gelişimin ihracattakine nazaran daha fazla olacağı da raporda belirtilen görüşler arasında. Ticaret dengesi iç pazarda hızla artan talep ve ithalatı arttırmaya yönelik uygulanan politikalar ile daha istikrarlı gelişen bir yapıya ulaşacak. (8)

Yatırımlar

Doğrudan Yabancı Yatırımları (FDI)

2011 Ocak ve Mart ayları arasında Çin'de yeni kurulan yabancı işletmelerin sayısı yüzde 8.6'lık artışla 5937'ye

ulaşmıştır. Kullanılan yabancı sermaye bir öncekin yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 29.42 oranında artış kaydederek 30.34 milyar USD olarak gerçekleşmiştir. AB'nin Çin'deki yatırımları, yüzde 26.54 oranında artış göstererek 2.057 milyar USD olarak gerçekleşmiştir.

Çin'e en fazla yatırım gerçekleştiren ilk 10 ülke sırasıyla; Hong Kong (19.687 milyar USD), Tayvan (1.915 milyar USD), Japonya (1813 milyar USD), Singapur (1.494 milyar USD), Amerika (812 milyon USD), İngiltere (693 milyon USD), Güney Kore (509 milyon USD), Almanya (361 milyon USD), Fransa (228 milyon USD) ve Hollanda (173 milyon USD)'dir. Bu ülkelerin gerçekleştirdiği yatırımlar toplam yabancı sermayenin %91.31'ine tekabül etmektedir. (9)

Çin Yurtdışı Yatırımları

Ocak ve Mart aylarında Çinli işletmeler toplam 98 ülke ve bölgede 974 şirketle ortak yatırım gerçekleştirmiştir. Kullanılan toplam sermaye 8.51 milyar USD olarak kaydedilmiştir. (10)

Çinli şirketler yurtdışı yatırımlarını arttıracak

Çin Uluslararası Ticareti Geliştirme ve Destekleme Konseyi (CCPIT) ve Birleşmiş Milletler Konferansı geçen yılın Aralık ayı ile 2011 Mart ayı arasında Ticaret ve Gelişimleri üzerine bir anket gerçekleştirdi. Yapılan ankette yaklaşık %90 Çinli yerel şirketin uluslararası ticaret planı olduğu ve yurtdışına yatırım gerçekleştirmek istedikleri saptandı.

Ankete iştirak eden 1,024 şirketin %88'i önümüzdeki 5 yılda yurtdışı yatırımlarını arttırmayı istiyor.

2011'in Mart ayı itibariyle Çin'in yabacı döviz rezervleri 3.04 trilyona ulaşmıştır. Yabancı yatırımları bu rezervin değişik alanlarda kullanılmasına fayda

sağlayacaktır. Asya, Avrupa ve Afrika yatırımları ön planda olacaktır. Ankete iştirak eden şirketlerin %22'sinin halihazırda Afrikada yatırımları olduğuna gözlemlenmiştir. Ankete katılan şirketlerin üçte ikisinin 2010 yılında 5 milyon USD' nin altında yatırım gerçekleştirirken, sadece %8'lik kısmı 100 milyon dolar üzerinde yatırım gerçekleştirmiştir. Önümüzdeki 5 yıl içerisinde bu şirketlerin %30'una yakınının 5 milyon USD'den fazla yurtdışı yatırımları gerçekleştirmek istedikleri tespit edilmiştir.

Çin hükümeti yurtdışı yatırımlarını daha da arttırmak için, 2015 yılına kadar yurtdışı yatırımlarındaki sermaye kontrolü gibi kısıtlamaları azaltacak.

2010 yılında Çinli işletmelerin birleşme ve satın alma yöntemiyle gerçekleştirdikleri yurtdışı yatırımları 23.8 milyar USD olmuştur. Bu da toplam yurtdışı yatırımlarının %40'ına tekabül etmektedir.

Geçen yıl, Çinli şirketlerin yurtdışı birleşme faaliyetlerinde bir dalgalanmaya tanık olunmuştur. Örneğin, Çinli otomotiv üreticisi

Zhejiang Geely Grup'un Volvo Otomotiv'i almıştır.

Çinli şirketlerin yurtdışı yatırımları makine ve tekstil sektöründe yoğunlaşırken son zamanlarda maden ve enerji alanlarındaki yatırımlarda da gözle görülür bir artış söz konusudur.

Yine anketten çıkan sonuca göre, yüksek teknoloji ve temiz enerji teknolojileri üreten şirketler birleşme ve satın alma faaliyetlerinde Çinli işletmelerin yatırım faaliyetlerinde son zamanlarda en çok ilgi çekenler olacaktır. ⁽¹¹⁾

Çin, dünyada en fazla patent başvurusu yapılan ikinci ülke

Çin Devlet Fikri Mülkiyet Hakları Müdürü Tian Lipu, Çin'deki patent başvurusu sayısının 2010 yılında 390 bini aşarak, dünya sıralamasında ikinciliğe yükseldiğini açıkladı.

Tian Lipu, Beijing'de 20 Nisan'da yaptığı konuşmada, Çin'de fikri mülkiyet haklarıyla ilgili çalışmaların son yıllarda yeni bir döneme girdiğini ve bu hakların korunmasının, çok önem verilen bir konu haline geldiğini söyledi. Tian Lipu, 2010 yılında 3000 işletmenin 120 bin

patent başvurusu yaptığını ve bu sayının 2009 yılına göre yüzde 56 oranında arttığını belirtti.

Tian Lipu, adil ve düzenli bir piyasa ortamını korumak için çaba harcayan Çin hükümetinin, dünya ülkeleriyle işbirliği halinde, fikri mülkiyet haklarını koruma çalışmalarını ilerletmeye hazır olduğunu dile getirdi. ⁽¹²⁾

II. Çin'in Dış Ülkelerle İlişkileri

AB ile İlişkiler

Çin nükleer enerji şirketi, Fransa'da dört ödül kazandı

Çin'in Daya Körfezi Nükleer İşletim ve Yönetim Limited Şirketi, Fransız bir enerji şirketi tarafından düzenlenen 2010 Nükleer Güvenlik Yarışması'nda dört dalda birincilik kazandı.

Daya Körfezi Nükleer İşletim ve Yönetim Limited Şirketi, 'kapasite', 'sektörel güvenlik', 'nükleer güvenlik' ve 'radyasyon sızıntısını önleme' dallarında birincilik kazandı. Daya, 6 daldaki ödüllerin 4'ünü kazanarak, yarışmada en çok ödülün verildiği şirket oldu. Yarışmanın 31 Mart'ta Paris'te düzenlenen ödül töreninde yapılan açıklamada, Daya Körfezi Nükleer İşletim ve Yönetim Limited Şirketi'nin

her zaman güvenliğe öncelik verdiği belirtilerek, takım ruhuna büyük önem verdiği ve bunun övgüye değer olduğu vurgulandı.

Fransa'nın Electricite de France SA şirketi, 1999 yılından beri nükleer güvenlik yarışmasını düzenliyor. Yarışma, nükleer işletim ve yönetim seviyesinin yükseltilmesini hedefliyor. (13)

Çin: Almanya ile ilişkiler yeni bir düzeye çıkacak

Çin Başbakanı Wen Jiabao, Çin ile Almanya arasında temmuz ayında hükümetler arasında ilk kez düzenlenecek olan görüşmenin iki ülke arasındaki stratejik ortaklık ilişkisini yeni bir düzeye çıkaracağını söyledi.

Wen Jiabao Almanya Başbakan Yardımcısı ve Dışışleri Bakanı Guido Westerwelle ile 1 Nisan Beijing'de görüştü.

Wen Jiabao, Temmuz ayında Almanya Başbakanı Angela Merkel'le birlikte hükümetlerarası görüşmelerin yürütüleceğini belirtti. Görüşmelere iki ülkenin dışışleri, ekonomi, finans, teknoloji ve kültür gibi çeşitli alanlardan sorumlu yetkililerinin katılacak. Wen Jiabao, hükümetlerarası planlanan istişareyi iki ülke arasında yepyeni ve

kapsamlı bir diyalog ve koordinasyon mekanizması olarak değerlendirdi.

Temmuz ayındaki istişare toplantıları, ikili ilişkilerin geliştirilmesi için çok yönlü bir plan hazırlamayı ve alınacak somut tedbirleri belirlemeyi amaçlıyor. Başbakan Wen Jiabao, iki ülkenin ortak çabaları sayesinde istişareden verimli sonuçlar alınacağına güvendiğini söyledi.

Almanya Dışışleri Bakanı Guido Westerwelle ise görüşmede, Almanya'nın Çin ile hükümetlerarası istişare mekanizması kuran ilk Avrupa ülkesi olduğuna dikkat çekti. Westerwelle, istişarenin başarılı geçmesi ve ikili ilişkilerin yeni bir düzeye taşınması için Çin ile el ele vererek ortak çaba harcamaya hazır olduklarını vurguladı. (14)

Çin Avrupa'ya daha çok yatırım yapmaya hazır

Çin Avrupa Delegasyonu Büyükelçisi Song Zhe, Portekiz ve Yunanistan tahvillerine milyar AVRO'luk yatırım yapan Çin'in AVRO bölgesinde daha çok yatırım yapmayı planladığını söyledi.

Çin aynı zamanda İspanya'daki yatırımlarını arttırmayı ve sorunlu İspanyol tasarruf bankalarının yeniden organize edilmesine katkı sağlamayı

planlıyor. Çin Mart ayı sonunda 3.05 trilyona yükselen döviz rezervinin çeşitliliğinden yana.

Daniel Gros'a göre, Brüksel düşünce kuruluşu AVRO uzmanı, Çin'in Avrupa'da yoğun bir şekilde bono alması pek mümkün görünmüyor.

Büyükelçi Song, Avrupa'nın Çin'in en önemli ekonomik partneri olduğunu ve Avrupa ekonomisindeki istikrar ve erken iyileşmesinde Çin'in AVRO'ya vermiş olduğu desteğin büyük payı olduğunu sözlerine ekledi. (15)

Amerika ile ilişkiler

Kimya Ortak Teşebbüsü

Amerikalı Kimya Devi "The Dow Chemical Co." ve Çin'in "Befar Grup Co. Ltd." 50-50 oranında bir ortaklıkla perkloroetilen üretmesi planlanan ortak teşebbüs için mutabakat zaptı imzalandı. İmalat tesisinin Shangdong Eyaleti'nin Binzhou kentinde kurulacak. Başlangıç olarak yıllık üretim kapasitesi 40.000 ton olarak hedeflenmekte. (16)

General Motor (GM) Çin'e 7 milyar USD tutarında yatırım gerçekleştirecek

Çin'de en fazla otomobil satışını gerçekleştiren General Motor önümüzdeki 5 yıl içerisinde dünyanın büyük araç pazarı olan Çin'de 5 milyar ile 7 milyar USD arasında yatırım gerçekleştirecek. GM 2015 yılında araç satışlarını ikiye katlamayı hedefliyor. Son 15 yılda Çin'in çeşitli bölgelerinde hızla gelişen GM'in yöneticileri Çin'de daha çok başarılarla imza atacaklarını belirtiyorlar. GM China'nın Başkanı Kevin Wale, Çin'in 12. 5 Yıllık Planı döneminde her yıl Çin'e 1 milyar dolar yatırım getireceklerini söyledi. Şirket Shanghai'da Pan Asia Otomobil Merkezi ortak teşebbüsü kuracak.

GM ve ortak teşebbüsleri 2011 yılının ilk çeyreğinde 685,583 adet araç satarak rekor kırmıştır. (17)

Diğer Ülkelerle ilişkiler

Mısır ve Çin'in iki önemli bankası arasında mutabakat zaptı imzalandı

"China Development Bank" ve Mısır "Commercial International Bank" 19 Nisan'da Mısır'da bir "Mutabakat Zaptı" imzaladı. Anlaşmaya göre bankalar

KOBİlere kredi verme, altyapı projelerini finanse etme, insan kaynaklarının eğitimi ve karşılıklı kredi ve finans konularında birbirlerine destek verecek ve iki ülke ekonomik ilişkilerine katkıda bulunmaya çalışacaklar. (18)

Çin ve Özbekistan Merkez Bankaları “döviz takası” anlaşması imzaladı

Çin Merkez Bankası’ndan yapılan açıklamaya göre Özbekistan Merkez Bankası ile döviz takası anlaşması imzalandı. Anlaşma 3 yıl süreyle geçerli olacak, taraflar mutabık kalırsa 3 yıl sonunda tekrar uzatılabilecek. Özbekistan’ın ünlü haber ajansı UZA’dan yapılan açıklamada krizin etkilerinden korunmak için Çin ile işbirliğinin önemli bir etken olduğu belirtildi. Anlaşma Özbekistan Cumhurbaşkanı Islam Karimov’un Çin’e gerçekleştirmiş olduğu resmi ziyaret esnasında imzalandı. Çin Cumhurbaşkanı Hu Jintao, Karimov ile yaptığı görüşmede iki tarafın enerjiden, ulaşım ve telekoma kadar pekçok alanda işbirliği gerçekleştirebileceklerini dile getirdi.

Çin Özbekistan’a yapılan doğrudan yabancı yatırımlarda birinci sırada yer alıyor. Aynı zamanda Özbekistan’ın ikinci en büyük ticaret partneri. 2010 yılında iki ülke ticaret hacmi 2.85 milyar USD’dir. (19)

Brezilya ve Çin

Brezilya ve Çin hükümetleri 12 Nisan tarihinde Pekin’de bir dizi anlaşmaya imza attı. Anlaşmalar, savunma sanayi, teknoloji, spor gibi pekçok alanı kapsamakta. Anlaşmalarda 13 ayrı alanda ekonomik işbirliği de yer almakta. Anlaşmalar, Çinliler’in 35 adet Brezilya ticari jetlerinin alımını da içermekte.

Çin Brezilya’nın en büyük ticaret partneri ve aynı zamanda en büyük ihracat pazarı.

Çin istatistiklerine göre 2010 yılında iki ülke ticaret hacmi 62.5 milyar USD’dir. (20)

Hu Jintao, BRICS liderler toplantısında önemli bir konuşma yaptı

BRICS ülkeleri liderleri arasındaki 3. Zirve, 14 Nisan’da Çin’in Hainan eyaletinin Sanya kentinde yapıldı. Zirveye başkanlık eden Çin Cumhurbaşkanı Hu Jintao, yaptığı konuşmada BRICS ülkelerini 21. yüzyılda barış, huzur ve ortak refaha dayanan parlak bir gelecek kurmak için daha etkin katkıda bulunmaya çağırdı. Hu Jintao BRICS ülkelerinin dünya barışı ve istikrarının korunması, dünya ölçeğinde ortak kalkınmanın

sağlanması, uluslararası işbirliği ve ilişkilerin geliştirilmesi, BRICS ülkeleri arasında ortak kalkınmaya dayalı ve güçlü bir ortaklık kurmak için büyük çaba harcamalarını istedi.

Hu Jintao konuşmasında, dünyada barış ve istikrarın gelişmesi için gerekli önkoşullarla uygun zemin olduğuna işaret etti. Çin Cumhurbaşkanı, BRICS ülkelerinin Birleşmiş Milletler Tüzüğü'nün ruhuna uygun olarak bu ilkelere sadık kalması ve sorunların çözümünde BM ilkelerinde ısrar etmesi gerektiğinin altını çizdi. Hu Jintao, bütün ülkelerin egemenliklerine, kendi tercih ettikleri gelişme yoluna ve farklı medeniyetlere saygı gösterilmesini istedi.

Ortak gelişme konusu üzerinde de duran Hu Jintao, gelişmekte olan ülkelerin gelişmesinin dünya ekonomisinin uzun vadeli ve istikrarlı gelişmesi için büyük önem taşıdığına işaret etti. Adil ve verimli bir küresel gelişme sistemi kurma çağrısı yapan Hu Jintao, bu hedefe ulaşmak için gelişmeyi yönlendiren kuruluşların güçlendirilmesi, kaynakların artırılması, BM'nin Bin Yıllık Kalkınma Hedefleri'nin tümüne ulaşılması gerektiğini söyledi.

Konuşmasında iklim değişikliğiyle mücadeleyle değinen Hu Jintao, bu konuda ortak ancak farklı sorumluluk ilkelerinin uygulanmasını savundu. Hu Jintao, enerji güvenliğinin karşılıklı yarar, çok yönlü gelişme ve eşgüdümlü güvence ilkeleri temelinde korunması gerektiğini söyledi. Hu Jintao, küresel tahıl güvenliğinin korunması için de uzun vadeli bir işbirliği stratejisi oluşturulmasını önerdi.

Hu Jintao, adil, hoşgörölü ve düzenli ilkelere dayalı bir uluslararası para ve finans sistemiyle rasyonel ve adil bir uluslararası serbest ticaret sistemi kurma çalışmalarının önemini dile getirdi.

Çin Cumhurbaşkanı Hu Jintao, konuşmasında uluslararası temas ve işbirliğinin güçlendirilmesi konusunda Çin'in tutumunu açıkladı. BM, G-20 Grubu, BRICS ülkeleri gibi çok yönlü işbirliği mekanizmalarından yeterince yararlanmayı ve BM'nin uluslararası konularda kritik rol oynamasını savundu.

Çin'e göre, G-20 Grubu küresel ekonominin yönetiminde önemli bir platform olmaya devam etmeli. BRICS ülkelerinin temsil ettiği yeni yükselen ekonomiler arasındaki işbirliği

mekanizması, küresel ekonomik işbirliğinde yeni bir tarzı ve çok yönlülüğü gösteren önemli bir pratik oluşturuyor. Dolayısıyla bu mekanizma, yeni yükselen ekonomiler arasındaki işbirliğinin pekiştirilmesi yolunda aktif bir rol oynayabilecek.

Çin, Brezilya, Rusya, Hindistan ve Güney Afrika'dan oluşan BRICS ülkeleri arasındaki işbirliği, yalnızca 5 ülkenin toplumsal ve ekonomik gelişmelerine yararlı olmakla kalmayacak. Hu Jintao, bu 5 ülkenin, aynı zamanda dünyada barış ve gelişmeye destek olacağını vurguladı. Çin Cumhurbaşkanı, BRICS ülkelerini dayanışma, dışa açıklık, şeffaflık ve ortak gelişme ilkeleri temelinde kurulacak bir işbirliği yoluyla aralarındaki güveni arttırmaya davet etti. BRICS ülkelerinin ortak çıkarlarını kararlılıkla koruması gerektiğini belirten Hu Jintao, ekonomi, ticaret ve sağlık alanlarında işbirliği potansiyellerini araştırmasını istedi.

Çin'deki gelişmelerin dünyadaki gelişmelerin bir parçası olduğuna işaret eden Hu Jintao, dünya ülkelerinin Çin'deki gelişmesine katılmalarını ve fırsatlardan yararlanmalarını olumlu karşıladı. (21)

Türkiye ile İlişkiler

Türkiye-Çin Ortak Çalışma Grubu'nun ilk toplantısı yapıldı

Türkiye ile Çin arasında kurulan ortak çalışma grubu ilk toplantısını Ankara'da yaptı.

Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün Çin Halk Cumhuriyeti'ni ziyareti vesilesiyle 25 Haziran 2009'da Pekin'de imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı ile Çin Halk Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı Arasında Ortak Çalışma Grubu (OÇG) Kurulmasına İlişkin Mutabakat Muhtırası" uyarınca kurulan OÇG'nin ilk toplantısı, Ankara'da gerçekleştirildi.

Dışişleri Bakanlığı tarafından yapılan açıklamaya göre, toplantı, Müsteşar Büyükelçi Feridun Sinirlioğlu ve Çin Dışişleri Bakan Yardımcısı (Bakanlık Müsteşarı) Zhang Zhijun'un eşbaşkanlığında, 30 Mart-1 Nisan 2011 tarihleri arasında yapıldı. OÇG çerçevesinde 30-31 Mart'ta Dışişleri Bakanlığı ve Çin Dışişleri Bakanlığında görevli Genel Müdür ve Genel Müdür Yardımcılarının eşbaşkanlıklarında ikili ve bölgesel konularda kapsamlı değerlendirmeler yapıldı, 1 Nisan'da ise Müsteşarlar başkanlığında genel değerlendirme toplantısı düzenlendi.

OÇG Toplantısı vesilesiyle Çin Dışişleri

Bakan Yardımcısı Zhang Zhijun, 31 Mart 2011'de Türk akademisyenlerle Dışışleri Bakanlığında biraraya geldi, ayrıca 1 Nisan 'da Dışışleri Bakanı Ahmet Davutoğlu ve Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Cemil Çiçek tarafından kabul edildi.

Bakanlık açıklamasında şu bilgiler verildi: "Çin Halk Cumhuriyeti Başbakanı Wen Jiabao'nun 7-9 Ekim 2010 tarihlerinde ülkemize gerçekleştirdiği ziyaret sırasında kabul edilen "Türkiye Cumhuriyeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Arasında Stratejik İşbirliği İlişkisi Kurulmasına ve Geliştirilmesine İlişkin Ortak Bildirge" ile stratejik düzeye taşınan ilişkilerimiz ve iki ülke Başbakanları arasında varılan mutabakat çerçevesinde gerçekleştirilen ilk OÇG Toplantısı, Türkiye ve ÇHC'nin ikili, bölgesel ve küresel konularda kapsamlı görüş alışverişinde bulunmalarına imkan tanımıştır.

Bir sonraki OÇG Toplantısı'nın önümüzdeki yılın ilk yarısında Pekin'de yapılması kararlaştırılmıştır." (22)

Li Changchun: Çin ile Türkiye, ikili ilişkileri yeni bir düzeye taşıyacak

Çin Komünist Partisi (ÇKP) Merkez Komitesi Siyasi Bürosu Daimi Komitesi Üyesi Li Changchun, Çin'in Türkiye'yle işbirliği içinde, ikili ilişkileri yeni bir düzeye taşımaya hazır olduğunu söyledi. İki taraf arasında varılan anlaşmaları hatırlatan Li, Çin'in kendi yükümlülüklerini yerine getireceğini vurguladı.

Li Changchun, Çin'i ziyaret eden Türkiye Başbakan Yardımcısı ve Devlet Bakanı Ali Babacan'la 1 Nisan'da Beijing'de görüştü. Görüşmede, iki ülke arasında ekonomi, siyaset ve kültür alanlarında gelişen verimli işbirliğinin gündeme geldiğini ifade eden Li, dostluk ilişkilerinin derinleştiğini kaydetti. Li Changchun, iki ülke arasındaki işbirliğinin daha da derinleşmesi için önemli fırsatların bulunduğu işaret etti. Li, ÇKP ile Adalet ve Kalkınma Partisi arasındaki dostane temasların, ikili ilişkilerin geliştirilmesinde önemli rol oynadığını söyledi.

İki ülke arasındaki siyasi ilişkilerde hızlı ilerleme kaydedildiğine dikkat çeken Ali Babacan, ticaret, kültür, turizm, altyapı tesislerin inşası ve havacılık gibi alanlarda işbirliğinin

verimli şekilde sürdürüldüğünü vurguladı. İlişkilerin büyük bir gelişme potansiyeli taşıdığını belirten Ali Babacan, Çin'le stratejik işbirliği ve ortaklık ilişkilerini yeni bir düzeye taşımaya hazır olduklarını da dile getirdi. (23)

İlk yerli Chery altı ay sonra yolda

Mermerler Otomotiv, Çinli Chery ile Adapazarı'nda fabrika kuracak. Hedef altı ay sonra ilk aracı banttan indirmek

Mermerler Otomotiv tarafından 500 milyon dolar yatırımla Adapazarı'nda kurulacak otomobil fabrikasında, ilk Çin menşeli araç Chery'nin 6 ay sonra banttan ineceği bildirildi. Mermerler Otomotiv Genel Müdür Yardımcısı Aydın Akyol, konu ile ilgili yaptığı açıklamada, Çinli ortaklarıyla Chery markası kapsamında Türkiye'de yapacakları yatırımda 3-4 aylık gecikme olduğunu söyledi. Arazi tahsisinden kaynaklanan sorunun aşıldığını ifade eden Akyol, otomobil fabrikasının Adapazarı'nda kurulmasına kesin karar verildiğini kaydetti.

Yerli Hedefi var

Arazinin büyük kısmını bünyelerinden karşıladıklarını vurgulayan Akyol, şöyle konuştu: "Yatırım içinde dizel motor fabrikası da gündeme geldi. 2 Avrupa

firması ve bir de Çin firmasıyla görüştük. Bu projeyi hızlı bir şekilde hayata geçirmemiz lazım. Otomobil ve dizel motor üretimini en kısa zamanda yapmak için yoğun çalışıyoruz. Yatırımını, tek markaya endeksli yapmıyoruz. İleriye dönük yerli bir otomobilin de üretilebilmesine olanak sağlayacak, şekilde planlandı. Son dönemlerde yerli bir araç üretimi gündemde. Türkiye'ye özel araç üretme konusunda çalışmalarımız var."

Avrupa Kapısı Olacak Akyol, üretilecek araçların yüzde 60-65'inin ihracatının düşünüldüğünü vurgulayarak, Avrupa'ya açılımda Chery için Türkiye'nin "kapı" konumunda olduğunu söyledi. Çinli ortaklarının Avrupa'ya Türkiye'den açılmaya büyük önem verdiğini belirten Akyol, "İlk otomobili 1.5 yıl içinde üretmemiz gerekiyor. Fabrika kurulurken montaj olarak üretime başlayacağız" dedi. (24)

Çinli telekom çözüm sağlayıcısı Huawei, Türkiye'de geçtiğimiz yıl hizmete giren araştırma ve geliştirme (Ar-Ge) merkezine yatırımlarını sürdüreceğini açıkladı.

Huawei'nin İstanbul, Ümraniye'de bulunan Ar-Ge merkezinde geliştirilen projelerin Avrupa, Orta Asya ve Güney

Amerika ülkelerine ihraç edildiğini söyleyen Huawei Türkiye Genel Müdürü Philip Zhihui Liang, dünya çapında 45 mobil iletişim operatörüne ürün ve servisleriyle destek verdiklerini, Huawei ürünlerinin 140 ülkede kullanıldığını ifade etti. Firmanın en büyük Ar-Ge merkezleri arasında bulunan İstanbul tesisinde 150 mühendis istihdam ediliyor.

Firma yetkilileri bu yıl Türkiye'ye 25 milyon ABD doları yatırım yapacaklarını, bu tutarın önümüzdeki üç yıl içerisinde 50 milyon ABD dolarına çıkacağını söylediler. (25)

Çin ve Türkiye Dış Ticaret Rakamları

2011 yılının Ocak ve Şubat aylarında ikili dış ticaret hacmi bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla yüzde 105.8 oranında artış kaydederek 5.126 milyar USD olmuştur.

Türkiye Çin'e 4.67 milyar USD ithalat gerçekleştirirken Çin'in Türkiye'ye ithalatı 312 milyon USD olmuştur. Çin ile olan ticaret Türkiye'nin toplam ticaretinde %9.5'lik paya sahip olmuştur. (26)

TÜSİAD Shanghai'daki Türk şirketlerinin temsilcileriyle biraraya geldi

Şanghay'da bazı Türk Şirketlerinin temsilcileri ve Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği (TÜSİAD) Uluslararası Koordinatörü Brüksel Temsilcisi Bahadır Kaleağası, Şanghay'da bazı Türk Şirketlerinin temsilcileriyle birlikte çalışma yemeğinde biraraya geldi. TÜSİAD Pekin Temsilciliğinin düzenlediği yemeğe katılan Kaleağası, Türkiye'nin AB üyelik sürecinin Çin açısından önemli olduğunu işaret ederek, bu sürecin Çinli yatırımcıya güven verdiği görüşünde olduğunu kaydetti. Kaleağası, Türkiye'nin hem Avrupa hemde Asya ülkesi olduğunu belirterek, bu artıları değerlendirebileceğini söyledi. "Türk iye'ye yatırım Çin için çok avantajlı" diyen Kaleağası, Türkiye'nin bulunduğu konum ve güçlenen ekonomisiyle Çin için Balkanlara, Avrupa'ya açılacağı vurgusunu yaptı. Çinlilerin, Türkiye'nin artı değerleri başta olmak üzere birçok konuda farkındalıklarının arttığını ifade eden Kaleağası, Türkiye'nin turizm açısından da Çin için büyük bir pazar olduğunu bildirdi. Kaleağası Çinlilerin sık sık

AB ile temasta olduğunu ve Çin'den heyetlerin ziyaretlerinin sıklaştığını hatırlatarak, Avrupa'ya "Bizden korkmayın" mesajı vermeye çalıştıklarını ifade etti. (27)

TL ve Dolar karşısındaki Çin Yuan RMB kuru (29.04.2011) (28)

TL	4.26202
USD	6.49100

Kaynaklar

- (1) http://www.stats.gov.cn/tjfx/jdfx/t20110415_402718952.htm
- (2) <http://turkish.cri.cn/781/2011/04/28/1s132841.htm><http://turkish.cri.cn/781/2011/03/05/1s131708.htm>
- (3) <http://turkish.cri.cn/781/2011/04/14/1s132517.htm>
- (4) <http://turkish.cri.cn/781/2011/04/26/1s132763.htm>
- (5) http://news.xinhuanet.com/fortune/2011-04/16/c_121312219.htm
- (6) http://news.xinhuanet.com/fortune/2011-04/14/c_121304691.htm
- (7) http://www.stats.gov.cn/tjfx/jdfx/t20110415_402718952.htm
- (8) <http://zhs.mofcom.gov.cn/aarticle/cbw/201104/20110407511679.html>
- (9) <http://www.mofcom.gov.cn/aarticle/tongjiziliao/v/201104/20110407506382.html>
- (10) <http://www.mofcom.gov.cn/aarticle/tongjiziliao/dgzz/201104/20110407517370.html>
- (11) <http://www.nbd.com.cn/newshtml/20110428/20110428094005529.html>
- (12) <http://turkish.cri.cn/781/2011/04/20/1s132626.htm>
- (13) <http://turkish.cri.cn/781/2011/04/01/1s132245.htm>
- (14) <http://cri.cn/781/2011/04/01/1s132244.htm>
- (15) <http://club.finance.sina.com.cn/viewthread.php?tid=1984400&page=1#pid6073493>
- (16) Beijing Review April 14 , 2011 Vol. 54, No:15
- (17) China Daily, April 20, 2011
- (18) <http://english.mofcom.gov.cn/aarticle/subject/fuva/lanmud/201104/20110407524662.html>
- (19) Renmin Ribao, Nisan 20, 2011
- (20) Beijing Review, Nisan 21, Vol 54, Sayı 16
- (21) <http://turkish.cri.cn/781/2011/04/14/1s132508.htm>
- (22) <http://www.bloomberght.com/guncel-siyaset/haber/870533-turkiye-cin-ortak-calisma-grubunun-ilk-toplantisi-yapildi>
- (23) <http://turkish.cri.cn/781/2011/04/02/1s132255.htm>
- (24) <http://www.sabah.com.tr/Ekonomi/2011/04/28/ilk-yerli-chery-alti-ay-sonra-yolda>
- (25) <http://www.invest.gov.tr/tr-TR/infocenter/news/Pages/070411-huawei-turkey-research-development-investments.aspx>
- (26) <http://tr.mofcom.gov.cn/aarticle/jmxw/201104/20110407478667.html>
- (27) Anadolu Ajansı, Shanghai
- (28) <http://www.xe.com/>

